

Торгівля у січні-березні 2018 року

У I кв. 2018 р. (п/п) у сфері торгівлі відбулось уповільнення позитивної динаміки переважно через звуження попиту на торговельні послуги з боку деяких підприємств переробної промисловості. Роздрібний сегмент ринку зберіг динаміку росту на досить високому рівні, що підтримувалось зростаючою купівельною спроможністю населення.

Темп зростання обсягів випуску ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” за січень-березень 2018р. становив 8¹% (п/п) [$\pm 0,1$ в.п.] (9,8% за січень-лютий 2018р., 3% у I кв. 2017р.) з урахуванням зростання оптової торгівлі на 8,2% з внеском – 5,7 в.п. (10,9% у січні-лютому 2018р. та 1% у I кв. 2017р.) та зростання обороту роздрібною торгівлі на 7,6% (п/п) з внеском – 2,3 в.п. (7,5% у січні-лютому 2018р., 6,1% у I кв. 2017р.).

Очікується, що у I півр. 2018р. зберігатиметься на досить високому рівні зростання обсягів внутрішньої торгівлі, хоча буде дещо нижче за показник I кв. 2018р. (ефект бази минулого року - 8,7% у I півр. 2017р. та 6,1% у I кв. 2017р.). Зростання підтримуватиметься продовженням дії таких позитивних факторів як: розширення споживчого попиту домогосподарств, що стимулюватиметься підвищенням рівнем мінімальної заробітної плати й зростаючою виробничою активністю, та стабільний попит на торговельні послуги з боку окремих підприємств реального сектору економіки.

“У I кв. 2018р. ВЕД “Торгівля” продовжує лідирувати за темпами зростання серед основних ВЕД за рахунок досить високих показників розвитку як оптової, так і роздрібною торгівлі”

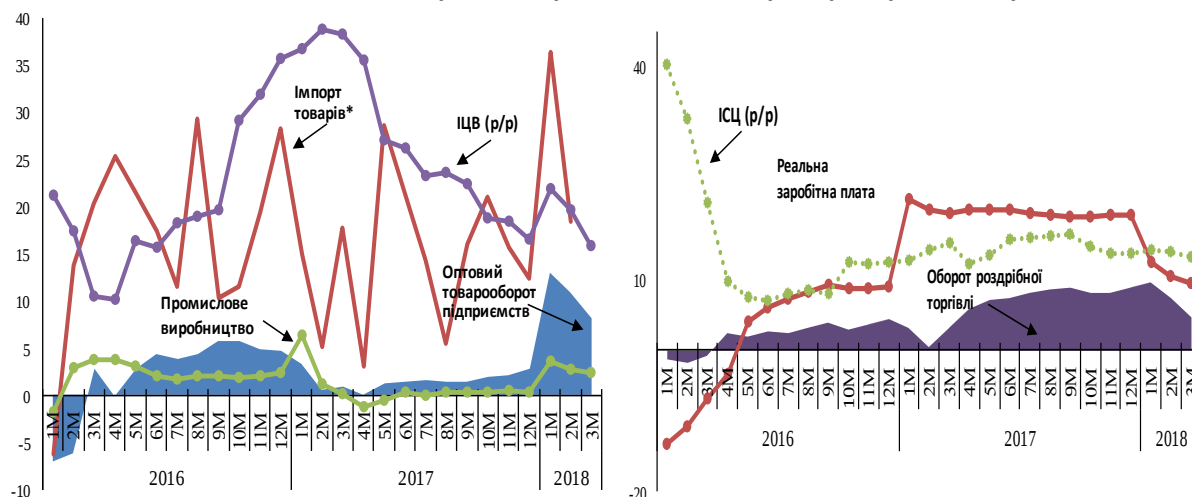
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	3М 2017	2М 2018	3М 2018	внесок, в. п. (3М 2018)*	структура, % (3М 2017)*
ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів”*	3.0	9.8	8.0	-	
Оптовий оборот підприємств	1.0	10.9	8.2	5.7	69.4
Оборот роздрібною торгівлі	6.1	7.5	7.6	2.3	30.6

Джерело. ДССУ

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних ДССУ

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібною торгівлі, % п/п



* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних ДССУ

Джерело. ДССУ

Основними чинниками були:

Стимулюючі:

(1) зростаюча купівельна спроможність домогосподарств, в т.ч. через ефект чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 3723 грн. з 01.01.2018р.) та

¹ Оцінка Мінекономрозвитку

проведення з 01.10.2017р. змін у сфері пенсійного забезпечення (перерахунок раніше призначених пенсій, запровадження нового механізму індексації пенсій шляхом їх підвищення відповідно до законодавства);

Довідково. У березні 2018р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 24,1% до 8382 грн., що у 2,3 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (3723 грн.) та реальної – на 9,5% відповідно.

За даними Пенсійного фонду України станом на 01.04.2018 середній розмір пенсійної виплати становив 2517,82 грн. (1832,45 грн. станом на 01.04.2017).

(2) покращення цінової динаміки на споживчому ринку (у березні 2018р. (р/р) ІСЦ (зміна до відповідного місяця попереднього року) становив 13,2%, у лютому 2018р. (р/р) – 14%), у березні 2017р. (р/р) – 15,1%;

(3) зростання споживчого кредитування (станом на кінець березня 2018р. до відповідного періоду 2017р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 26,7%);

(4) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ у 2017р. (п/п) на 1,8 млрд. дол. США до 9,3 млрд. дол. США (порівняно з 7,5 млрд. дол. США у 2016р.));

(5) попит на послуги оптової торгівлі з боку промислових виробників товарів проміжного споживання (у І кв. 2018р. (п/п) зростання виробництва на 4,6% порівняно з 7,8% у січні-лютому 2018р., «мінус» 1,6% у І кв. 2017р.) та інвестиційних товарів (у І кв. 2018р. (п/п) зростання на 5,6% порівняно з 12,2% у січні-лютому 2018р., 9,1% у І кв. 2017р.).

Стримуючі:

(1) погіршення споживчих настроїв та економічних очікувань населення (за даними компанії GfK у лютому 2018 р. порівняно з січнем 2018р. відбулось зниження індексу споживчих настроїв на 4,2 п. (до 55,4 п.), що досягло рівня березня 2017 р., а також зниження індексу економічних очікувань на 4,3 п. – до 56,6 п.

Регіональний розріз. У І кв. 2018р. в усіх 25 регіонах, без винятку, продовжилося зростання обороту роздрібної торгівлі. Загалом вплив Донецької та Луганської обл. на динаміку обороту роздрібної торгівлі у І кв. 2018р. становив “плюс” 0,25 в.п. (Донецька обл. “плюс” 0,2 в.п., Луганська обл. “плюс” 0,05 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання		
	ЗМ 2018р.	частка у структурі, ЗМ 2018р.	внески, в. п.		ЗМ 2018р.	частка у структурі, ЗМ 2018р.	внески, в. п.
Вінницька	12,3	2,2	0,3	Чернівецька	1,9	1,2	0,03
Закарпатська	11,8	2,1	0,3	Рівненська	3,4	1,5	0,1
Миколаївська	10,8	2,2	0,3	Запорізька	3,6	4,3	0,2
Сумська	9,9	1,7	0,2	Харківська	5,3	8,1	0,5
Львівська	9,7	6,4	0,6	Волинська	5,3	1,6	0,1

Джерело. ДСС

Очікування. У І півр. 2018р. динаміку внутрішньої торгівлі продовжуватимуть визначати як зростання обороту роздрібної торгівлі, яке буде підтримуватися споживчим попитом домогосподарств, так і зростання оптового товарообороту підприємств, на який безпосередньо впливатиме виробнича активність більшості підприємств переробної промисловості та будівництва. **Темпи зростання зберігатимуться на досить високому рівні**, хоча і будуть дещо нижчими за показник І кв. 2018 р. (ефект бази минулого року - 8,7% у І півр. 2017р. та 6,1% у І кв. 2017р.).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних тенденцій.

“зростання у внутрішній торгівлі підтримувалося збільшенням попиту з боку домогосподарств, уповільненням цінової динаміки на споживчому ринку та попитом з боку окремих секторів виробничої сфери”

“у І кв. 2018 р. у всіх 25 регіонах, без винятку, продовжилося зростання обороту роздрібної торгівлі”

“у І півр. 2018р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме зростання як роздрібної, так і оптової торгівлі за рахунок споживчого попиту та виробничої активності в більшості ВЕД”